

کد خبر: 233300
1390/10/18
09:14
سرویس ادبیات، کتاب و اندیشه

فریدون جنیدی در انتقاد به کتاب‌های درسی فارسی:

شاهنامه را به چشم دشمن می‌بینند

جنیدی معتقدست، دور نگه داشتن متن شاهنامه از کتاب‌های درسی، در حکم خیانت به کودکان و جامعه است. می‌گوید؛ جایگزین کردن آثار فاخر با آثار چند نوقلم؛ کار اشتباهی‌ست و روزی این اقدامات باعث سقوط بنای ادبیات در ایران خواهد شد.

ایلنا: فریدون جنیدی(محقق و شاهنامه‌پژوه) ضمن انتقاد از جای خالی و نقش کمرنگ شاهنامه و داستان‌هایش به عنوان غنی‌ترین گنجینه ادبی در ایران، از تنگ‌چشم‌های ناخردانه‌ای که از پرداختن به شاهنامه در کتاب‌های درسی ممانعت می‌کنند، ابراز تاسف کرد.

وی در گفتگو با خبرنگار ایلنا افزود؛ من سال‌هاست که هیچ ارتباطی با حوزه‌ی تبیین و تنظیم کتب درسی مدارس ندارم، ولی نظر مشخصی درباره‌ی وضعیت این حوزه‌ها دارم؛ به اعتقاد من بنای ادبیات فارسی، به دست مدیرانی کم دانش، در حال ویرانی‌ست.

جنیدی گفت: عملکرد آنها با حذف یا ممانعت‌کردن از ورود آثار بزرگان ادبیات ایران و افزودن سازه‌های ناهنجار جدید، بالای این بنا؛ باعث می‌شود یک روزی این بنای عظیم، فرو بریزد و خاک و خاکستر ناشی از این سقوط، روی سر مسوولان و البته مردم ایران آوار شود.

این محقق شناخته شده، در اشاره به دخل و تصرفاتی که طی چند ساله‌ی اخیر در کتب درسی صورت گرفته و منجر به حذف برخی از آثار شاخص و جایگزین‌کردن آنها با آثاری سخیف، یادآور شد: شدیداً با رویکردهای ناخردانه‌ای که با سهل‌انگاری و بی‌توجهی تمام؛ دست در کتاب‌های درسی می‌برند و متون فاخر را از آنها بیرون می‌کشند، مخالفم.

وی اظهار داشت: چه توجیهی می‌تواند داشته باشد؛ اینکه انبوه متن‌های برجسته و گران‌سنگ را از کتاب‌های درسی حذف کنند و آن را با آثار چند نوقلم که اتفاقاً آثار ارزشمندی هم ندارند، جایگزین کنند؟ همین‌است که می‌گویم بنای چندصد ساله‌ی ادبیات فارسی رو به ویرانی‌ست! زیرا این کار، حکم قطع کردن ریشه‌های ما را دارد.

جنیدی ضمن بیان این مطلب که برخی از آثار مندرج در کتب درسی، لیاقت این جایگاه را ندارند، گفت: وقتی کلام فاخر و عمیق استوانه‌های بزرگ ادبیات فارسی را از کتاب‌ها حذف می‌کنند و آن را با متن‌های سطحی نگر برخی از افراد، جایگزین می‌کنند؛ مطلقاً نوعی خیانت است در حق کودکان و مردم. من حتی آثار برخی از این افراد را که بررسی می‌کردم؛ از آثارشان بیزار شدم!

وی در پاسخ به این سوال که خالی ماندن جای شاهنامه در کتاب‌های درسی به دلیل عدم وجود تخصص است و یا نگاهی نشانه‌دار؛ افزود: با قسمت اول حرف شما، کاملاً موافقم و بر این باور هستم که به راستی در این حوزه‌ها، نیروی متخصصی که بتواند التزام پرداخت به شاهنامه را درک کرده و از متن این گنجینه‌ی گران‌بها، آثاری را به فراخور سن کودکان در کتاب‌ها بگنجاند، وجود ندارد.

رییس بنیاد نیشابور، اضافه کرد: اما در مورد سوال دوم باید بگویم؛ علاوه بر نبود تخصص لازم در این حوزه‌ها؛ متأسفانه نگاه اشتباهی به شاهنامه می‌شود. به عبارت دیگر؛ گویا با شاهنامه دشمنی دارند و به غلط؛ فکر می‌کنند اگر به شاهنامه بها بدهند، بچه‌ها به سمت جریان‌های سیاسی همچون ملی‌گرای می‌روند.

وی که به مدت 30 سال است که هر هفته جلسات شاهنامه‌خوانی را در بنیاد نیشابور برگزار می‌کند، افزود: این در شرایطی‌ست که شاهنامه، شناسنامه‌ی ما ایرانی‌ها به شمار می‌آید و قرابت با آن فواید زیادی را برای جامعه‌ی ما دربرخواهد داشت. به عنوان مثال، یکی از دوستان معلم من؛ یک روز نزد من آمد و گفت؛ در مقابله با شیطنتها و بی‌نظمی‌های دانش‌آموزان دختر خود در مقطع دبستان، با یادآوری فرهنگ و تمدن نیاکان ما و اشاراتی به داستان‌های شاهنامه، بچه‌ها را مواخذه کرده و دانش‌آموزان کلاس با شنیدن این تعریفات، به سرعت سکوت اختیار کرده و بارقه‌ای از افتخار و فرهنگ در چشمان آن‌ها دیده است.

جنیدی ادامه داد: همچنین؛ من شاگردی دارم که مربی مهد کودک است و چندی پیش به من از استقبال بی حد و حصر کودکان به شاهنامه و قصه‌هایش سخن گفت. این مثال‌ها، نشان می‌دهد که مردم چقدر دلشان می‌خواهد که با مفاخر فرهنگی‌شان در ارتباط باشند. اما متأسفانه این امکان؛ معمولاً از آن‌ها گرفته شده و با اصلاً در اختیارشان نبوده است.

وی گفت: بنابراین؛ توصیه‌ی من به مسولان فرهنگی و آموزشی کشور این است که جلوی این رویکردهای ناب‌خردانه و ناآگاه را بگیرند و نمود قابل قبولی را از آثار فاخر ادبیات ایران، از جمله شاهنامه که جایگاهش جهانی‌ست، در کتاب‌های درسی بگنجانند.

این شاهنامه پژوه، ضمن اعلام این خبر که داستان «رستم پهلوان» اش چندی پیش به چاپ سوم رسیده است، گفت: «داستان ایران؛ بر بنیاد گفتارهای ایرانی» مجموعه‌ای از داستان‌های ایران (از باستان تا امروز است) که در 2 جلد منتشر خواهد شد.

وی افزود: برای جمع‌آوری مطالب این کتاب، تحقیقات گسترده‌ای صورت گرفته. متأسفانه محققان ما یاد گرفته‌اند که همیشه چشم‌شان به دست محققان غربی باشند و غالباً از خوانش و بررسی آثار ادبی ایران و آشنایی با زبان‌های اوستایی و پهلوی بی‌بهره هستند. من با همین رویکرد این کتاب را گردآورده‌ام؛ چون احساس می‌کردم در خلاء متخصصان، این کار ضرورت دارد.

جنیدی خاطر نشان کرد: این کتاب در دست نگارش‌های نهایی‌ست و امیدوارم امکان توطیع آن در ایام نمایشگاه کتاب تهران مقدور باشد.

پایان پیام